

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/33/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123201609
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:4123201609.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, deti rodičov: matka - D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XX, zastúpená splnomocnenkyňou: Mgr. Jana Hoksová, advokátka, so sídlom J. Kalinčiaka 13, Volkovce, a otec - E. H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XXX, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Gabriel Orlik, s. r. o., so sídlom Žitavanská 20, Topoľčianky, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 18. novembra 2025 č. k. 11P/37/2023-313, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. a v závislom výroku IV. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a výrokom II. zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/7/2022-210 zo dňa 25.5.2022 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne:

- v párnom týždni v kalendárnom roku v čase od štvrtka od 13:00 hod., kedy si otec maloleté deti prevezme zo školského zariadenia, prípadne v čase neprítomnosti maloletých detí v škole z miesta bydliska maloletých detí do pondelka do 08:00 hod., kedy otec maloleté deti odovzdá v školskom zariadení, v prípade neúčasti na vyučovaní v mieste bydliska maloletých detí s tým, že takto upravený bežný styk sa neuplatní počas letných školských prázdnin, jesenných školských prázdnin, vianočných a novoročných sviatkov, jarých školských prázdnin a Veľkonočných sviatkov.

Ďalej je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi:

- počas letných školských prázdnin od 1.7. od 9:00 hod. do 14.7. do 19:00 hod. a od 1.8. od 9:00 hod. do 14.8. do 19:00 hod.,

- počas jesenných školských prázdnin v nepárnom roku v čase odo dňa predchádzajúceho začiatku prázdnin od 15:30 hod. do posledného dňa prázdnin do 19:00 hod.,

- počas vianočných sviatkov v párnom roku v čase od 23.12. od 9:00 hod. do 25.12. do 19:00 hod. a v nepárnom roku v čase od 30.12. od 9:00 hod. do 2.1. nasledujúceho roka do 19:00 hod.,

- počas jarých školských prázdnin v párnom roku v čase od nedele predchádzajúcej začiatku jarých prázdnin od 19:00 hod. do soboty do 19:00 hod.,

- počas Veľkonočných sviatkov v nepárnom roku v čase od štvrtka od 15:30 hod. do pondelka do 19:00 hod.

Otec si maloleté deti vyzdvihne v školskom zariadení alebo preberie v mieste ich bydliska a po ukončení styku ich riadne a včas odovzdá matke v mieste ich bydliska. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie. Výrokom III. súd uložil mal. B. a mal. C. výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu za účelom zvládnutia situácie spojennej s realizáciou styku s otcom a obnovenia vzájomných kontaktov, ako aj separácie od matky, a to v trvaní šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Referátu poradensko-psychologických služieb. Výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovení § 24 ods. 3 a 5, § 26, § 37 ods. 2 písm. d), § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a 6 Zákona o rodine, ako aj § 38 ods. 1 a 2 CMP, keď na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zmenu zverenia nebol podaný dôvodne, pretože od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, t. j. od rozhodnutia Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 35P/54/2021 z 19.11.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoP/7/2022 z 25.5.2022, kedy bol návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti zamietnutý, neprišlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti súd nezistil žiadne nedostatky vo veci výkonu osobnej starostlivosti. V konaní ale bolo zistené pretrvávajúce ovplyvňovanie maloletých detí matkou v neprospech otca. Táto skutočnosť však nemôže byť použitá v prípade rozhodnutia takým spôsobom, že súd bude zohľadňovať iba práva otca bez zisťovania vplyvu zmeny zverenia na maloleté deti. Zo znaleckého posudku, ako aj z jeho doplnenia je jednoznačne preukázané, že maloleté deti majú pozitívny citový vzťah aj k svojmu otcovi. Tento je však ovplyvňovaný či už priamo alebo nepriamo zosilneným akcentom matky na vnútorný konflikt u maloletých detí. Keďže takýto stav trvá už veľmi dlhú dobu, maloleté deti rodičovský konflikt veľmi citlivo vnímajú a prehľbuje sa u nich konflikt lojality (nakoľko majú radi oboch svojich rodičov). Takýto dlhodobý napätý stav začal maloleté deti ťažiť, a preto v záujme zmiernenia napätia a vlastnej neurotizácie, začali kontakt s otcom odmietajúť. Maloleté deti si v tomto "boji" rodičov zvolili jedného preferenčného rodiča - matku, ku ktorej majú silnejšiu citovú väzbu, v ktorej starostlivosti sa od rozchodu rodičov nachádzajú, a u ktorej majú väčší pocit bezpečia a istoty. Z vyjadrení maloletých detí či už v predchádzajúcich konaniach, ako aj v konaní o výkon rozhodnutia, kde boli maloleté deti vypočuté, je však zrejmé, že tieto sú dlhodobovo ovplyvňované matkou voči svojmu otcovi či už priamo alebo nepriamo, čím matka dosiahla stav, že maloleté deti aktuálne svojho otca odmietajú a nechcú sa s ním stretávať. Čo sa týka striedavej osobnej starostlivosti, tak aktuálne súd ešte nevidel priestor na to, aby sa táto forma starostlivosti stala prínosom pre maloleté deti. Ich súčasné nastavenie voči otcovi je ambivalentné až nepriateľské, je však poznačené dlhodobým pôsobením matky na ich vzťah voči svojmu otcovi. Matka na maloleté deti pôsobí tak, aby mali dôvod svojho otca nemilovať, netešiť sa na stretnutia s ním a z obavy z reakcií matky tieto stretnutia formálne odmietajúť. Práve voči aktuálnemu nastaveniu maloletých detí súd nepristúpil k ich zvereniu do striedavej osobnej starostlivosti, pretože z pohľadu súdu by takéto radikálne riešenie mohlo maloletým deťom skôr poškodiť. Striedavá osobná starostlivosť sa po zistení skutočného stavu veci aktuálne ukazuje ako nevhodná a nefunkčná z dôvodu existujúceho konfliktu medzi rodičmi, ktorý negatívne ovplyvňuje aj psychickú pohodu maloletých detí. Deti vo veci 8 a 11 rokov nedokážu zmeniť svoje myslenie a prežívanie zo dňa na deň, a preto je potrebné, aby k takejto zmene prišlo postupne, nastavením maloletých detí najskôr na režim prespávania u otca a nácvik plnenia si školských povinností v domácom prostredí aj za pomoci a účasti otca, na čo neboli maloleté deti v poslednom období zvyknuté. Aj keď konštruktívna komunikácia medzi rodičmi nie je podmienkou striedavej osobnej starostlivosti, táto forma starostlivosti si predsa len vyžaduje určitú formu komunikácie medzi rodičmi, a to nielen z pohľadu odovzdávania si informácií o maloletých deťoch, ale aj z pohľadu zabezpečovania výživy maloletých detí (platenie poplatkov v škole, platenie za krúžky, prispievanie na mimoriadne výdavky maloletých detí a podobne). Za súčasnej situácie by rodičia takúto formu kooperácie nedokázali zabezpečiť, čím by boli následne zaťažované maloleté deti robením akýchsi "sprostredkovateľov" medzi rodičmi, čo by viedlo následne k ich ďalšej neurotizácii. Preto je potrebné, aby maloleté deti boli aj naďalej v osobnej starostlivosti iba jedného rodiča, ktorý za uvedené rodičovské povinnosti zodpovedá. Súd majúci na zreteli najlepší záujem maloletých detí návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí z osobnej starostlivosti matky do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov ako nedôvodný zamietol. Ako vyplýva zo znaleckého posudku, obaja rodičia disponujú rodičovskými zručnosťami a obaja sú schopní sa o maloleté deti postarať, avšak aktuálne nastavenie maloletých detí je podľa súdu kontraindikáciou pre striedavú osobnú starostlivosť. Bez odbornej prípravy maloletých detí na takúto formu starostlivosti, pri doterajšej absencii pozitívnej

podpory zo strany matky, by takáto forma starostlivosti mohla maloletým deťom skôr ublížiť, a v žiadnom prípade by tak neboli lepšie zaistené ich potreby, a preto by takáto forma starostlivosti ani nebola v záujme maloletých detí tak, ako to má na mysli ustanovenie § 24 ods. 3 Zákona o rodine. Súd nemal z vykonaného dokazovania preukázanú takú podstatnú zmenu pomerov v tomto smere, ktorá by mala mať za následok aj zmenu predchádzajúceho rozhodnutia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd aj napriek konštatovaniu znalkyne, že striedavá osobná starostlivosť by sa u maloletých detí mohla realizovať v pomere 70 : 30 v prospech matky, zastával názor, že za aktuálnej situácie budú potreby maloletých detí lepšie zaistené úpravou styku detí so svojim otcom tak, ako je tento nastavený vo výroku rozhodnutia. Súd považoval za potrebné zmeniť doterajšiu úpravu styku otca s maloletými deťmi tak, aby táto úprava zodpovedala súčasnému stavu (vo veci úpravy styku už prebehla zmena predchádzajúceho rozhodnutia formou neodkladného opatrenia). Maloleté deti sa so svojim otcom nestretli od polovice februára 2025. Aktuálne síce kontakty so svojim otcom formálne odmietajú, ale ako bolo zistené aj znaleckým dokazovaním, je to z dôvodu obavy, že prídu o priazeň svojej matky, a tým aj o jediného rodiča, ktorého majú zatiaľ "istého", a ktorý im poskytuje aktuálne pocit domova a bezpečia. Je preto potrebné obnoviť vzťah maloletých detí aj so svojim otcom a na uvedené je priestor daný práve nastavením styku tak, aby tento čas mohli maloleté deti so svojim otcom tráviť v dostatočnom rozsahu, a aby čo najmenej prichádzalo k situáciám odovzdávania a preberania maloletých detí pri kontaktoch rodičov, ktoré sú pre maloleté deti najviac stresujúcim momentom. Súd dospel k záveru, že práve styk, ktorý sa začne vo štvrtok po ukončení vyučovania, kedy si otec maloleté deti prevezme zo školského zariadenia a v pondelok ich do školského zariadenia aj odovzdá, zabezpečí začiatok aj koniec styku bez kontaktov rodičov, ktorí v minulosti pôsobil na maloleté deti stresujúco, nakoľko boli bezprostredne konfrontované s voľbou priority jedného alebo druhého rodiča. Maloleté deti si v tomto prípade vždy volili svoju matku, čo je ale pochopiteľné práve z dôvodu jej osobnej starostlivosti 24 hodín denne, a tým aj istoty aspoň jednej pevnej citovej väzby a bezpečného ukotvenia. Maloleté deti ale majú radi aj svojho otca, nie je im však dovolené prejavovať radosť a náklonnosť voči nemu v prítomnosti matky, resp. vo verejných vyjadreniach svojho názoru a to aj napriek tomu, že túžia byť milované aj svojim druhým rodičom. Styk otca s maloletými deťmi sa začne vo štvrtok po vyučovaní, čím bude mať otec daný priestor s maloletými deťmi si plniť aj školské povinnosti a následne počas víkendu aj čas oddychu a čas venovania sa svojim záľubám. Styk otca počas sviatkov a prázdnin súd ponechal v takom rozsahu, v akom bol tento upravený predchádzajúcim rozhodnutím, nakoľko jeho nastavenie z hľadiska trávenia sviatočných dní a školských prázdnin stále zodpovedá právu maloletých detí na rovnocenné trávenie uvedených dní s jedným aj s druhým rodičom. Matka má aj naďalej povinnosť maloleté deti na styk s otcom včas a riadne pripraviť a to hlavne po psychickej stránke, čo sa ale už dlhšiu dobu nedeje, výsledkom čoho je tá skutočnosť, že maloleté deti, ktoré hoci majú svojho otca radi, kontakty s ním formálne odmietajú. Porušovanie týchto povinností matky sa rieši v konaní o výkon rozhodnutia. Súd zároveň považoval v tomto prípade za potrebné uložiť maloletým deťom B. a C. výchovné opatrenie v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. d), ktoré bude spočívať v odbornom poradenstve a príprave maloletých detí na zvládnutie situácie spojenjej s obnovením vzájomných kontaktov so svojim otcom a následnej realizácii styku, ako aj separácie od matky počas styku s otcom. K takémuto výchovnému opatreniu uloženému maloletým deťom súd pristúpil práve z dôvodov, že výchovné opatrenie, ktoré bolo v minulosti nariadené rodičom, si nespĺnilo svoj účel a nedokázalo rodičov pripraviť na zodpovedný prístup k plneniu si rodičovských povinností (komunikácii a kooperácii). Súd preto po zistení vyššie uvedených skutočností mal za to, že pokiaľ výchovné opatrenie nedokázalo zmeniť postoj rodičov maloletých detí, je potrebné aby bola maloletým deťom poskytnutá odborná pomoc a príprava, ktorá bude slúžiť na ľahšie zvládnutie podstatnej zmeny v ich životoch. Psychológ Referátu poradensko-psychologických služieb bude pracovať s maloletými deťmi, bude s nimi komunikovať o ich pocitoch a želaniach, o ich strachu a obavách, bude im pomáhať spracovávať situácie, na ktoré maloleté deti nie sú pripravené a to tak, aby neutrpeli žiadnu psychickú ujmu. Takýmto spôsobom budú maloleté deti pripravované na stretnutia s otcom tak, aby tieto nepovažovali za niečo zlé, ubližujúce ich matke. Nakoľko uvedenú prípravu na kontakty s otcom nedokázala do dnešnej doby zabezpečiť ich matka (styk otca s maloletými deťmi sa už dlhodobo nerealizuje), je potrebné poskytnúť maloletým deťom odbornú pomoc práve formou nariadeného výchovného opatrenia. Ako vyplýva zo samotného znenia výchovného opatrenia, toto bude trvať po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia a účasť maloletých detí je povinný zabezpečiť vždy ten rodič, u ktorého v osobnej starostlivosti budú maloleté deti v čase daného termínu stanoveného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Referátu poradensko-psychologických služieb. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko na iné rozhodnutie súd v tomto konaní nevzhladol žiaden dôvod.

3. Proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch zmeniť a návrh zamietnuť, prípadne za účelom zistenia pravdy a najlepšieho záujmu maloletých detí doplnením ďalších dôkazov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. K napadnutému výroku III. uviedla, že rozhodnutie v tejto časti je nevykonateľné, nakoľko detašované pracovisko Zlaté Moravce nedisponuje psychologičkou, majú nedostatok priestorov na poskytovanie daného poradenstva a pomoci a ona si nemôže dovoliť chodiť v pracovnom čase s deťmi do Nitry jednak z dôvodov na strane zamestnávateľa, jednak z dôvodu, že nemá auto, ako aj z finančných dôvodov. Zotrvála na svojich námietkach ohľadne znaleckého posudku a jeho dodatku, nakoľko závery považuje za skreslené a nedostatočne preverené, keďže otec sa opakovane vyhýbal predvolaniam a zúčastnil sa len jedného vyšetrenia. Otec doposiaľ nerešpektoval požiadavky a prania svojich detí ani ohľadom osobných stretnutí, že pokiaľ by sa s ním stretli, aby tam boli sami, zatiaľ bez ďalších rodinných príslušníkov. Mala za to, že doterajšie právoplatné rozhodnutie, ktorým má otec priamo upravený styk s maloletými deťmi, je v dostatočnom rozsahu, aby to smerovalo k obnove vzťahov otca s maloletými deťmi. S napadnutým rozhodnutím nesúhlasila, nakoľko počas konania bolo preukázané aj samotnou výpoveďou detí, že tieto prítomnosť otca odmietajú a nechcú sa s ním v tak dlhom rozsahu stretávať a stanovený rozsah stretnutí je rovnaký, ako to bolo doposiaľ, len s tou výnimkou, že súd zmenil a zlúčil stretnutia na dlhšie obdobie s prespaním, čo deti absolútne odmietajú. Dodnes sa nepodarilo obnoviť záujem detí ani o doterajší styk, ktorý si otec vynucuje cez inštitúcie súdu a násilnou formou voči matke, čo rovnako neprispieva k zdravému vývinu detí, ktoré sa postavili do obranného mechanizmu a majú potrebu ju chrániť pred negatívnymi vplyvmi otca a jeho rodiny voči nej. Otec opomenul poukázať na jeho manipuláciu a policajné praktiky vo vzťahu k nej. Považovala za nepreukázané, že by to bola práve ona, ktorá porušuje styk detí s otcom. Styk nie je uskutočňovaný z dôvodu, že deti odmietajú prítomnosť otca zo strachu a emočného stresu.

4. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletých, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť v plnom rozsahu. Nie je pravdou, že by si vynucoval pozornosť detí násilnou formou. Za posledných 6 rokov, odkedy matka neospravedliteľne bráni deťom ísť k vlastnému otcovi, súdy uvedené nedodžiavanie rozsudku riešili nenásilnou formou, kde len dohovárali matke, aby nebránila maloletým deťom v styku s otcom, po ktorom deti tak túžia. Uviedol tiež, že matka používa auto svojho partnera a niektoré stretnutia by mohli byť v Zlatých Moravciach, čo sa udialo aj pri predchádzajúcom výchovnom opatrení. K údajnému agresívnemu správaniu a emočnému stresu uviedol, že závery znaleckého dokazovania z augusta 2025 takéto tvrdenia matky nepreukázali, ani len nenaznačili. Zo záverov doplneného znaleckého posudku je preukázané, že deti sa chcú s ním stretávať, aj keď vedia, že ich matka si to nepraje.

5. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril opatrovník maloletých, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Bol toho názoru, že zlúčením dní do jedného celku sa eliminujú preberania detí zo školského zariadenia, ktoré na deti pôsobia stresujúco, následne maloleté deti môžu s otcom tráviť spoločný čas ucelene, čo by mohlo viesť k opätovnému upevneniu vzťahov maloletých detí k otcovi. K odvolaniu v časti uloženia výchovného opatrenia uviedol, že nie je možné zabezpečiť psychologickú intervenciu psychológa RPPS na pracovisku Zlaté Moravce, ale len na ÚPSVaR Nitra, kde má uvedený referát sídlo. Mal za to, že zabezpečenie odbornej pomoci maloletým deťom nemôže byť podmieňované miestom výkonu realizácie, ani finančnými, či pracovnými dôvodmi matky a je potrebné, aby sa odborná pomoc začala realizovať čo najskôr.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP a § 3 ods. 5 písm. b/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dôkazov (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny.

7. Predmetom konania na súde prvej inštancie je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B. a mal. C.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh otca na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výrokom II. zmenil predchádzajúcu úpravu styku otca s maloletými deťmi, výrokom III. maloletým deťom uložil výchovné opatrenie a výrokom IV. rozhodol o trovách konania.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. (úprava styku), III. (uloženie výchovného opatrenia) a v závislom výroku IV. (trovy konania).

9. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu vecí, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

10. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vyporiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP, pričom je samozrejmé, že odvolateľka nemusí súhlasiť so všetkými skutkovými a právnymi závermi v ňom obsiahnutými.

11. Podstatou odvolacích námietok matky bolo, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní neprihliadol na názor mal. B. a mal. C. a rozhodol v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí.

12. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

14. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

15. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

16. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Ak sa na úprave výkonu rodičovských práv a povinností nedohodnú rodičia, je to súd, ktorému prislúcha posúdiť, čo je v okolnostiach konkrétnej veci v najlepšom záujme dieťaťa, pričom v tejto súvislosti nie je viazaný predstavami, resp. názormi rodičov, dokonca ani názormi samotného dieťaťa, ktoré je síce povinný zohľadniť, avšak ním nie je bezvýhradne viazaný, najmä keď výsledky dokazovania preukazujú, že názor maloletého je silne formovaný pod vplyvom postojov a názorov jedného rodiča (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/138/2021, 5Cdo/141/2021, 4CdoR/10/2023, sp. zn. I.ÚS/162/2020). V tejto súvislosti je potrebné uvedomiť si rozdiel medzi záujmom dieťaťa (jeho názorom) a najlepším záujmom dieťaťa (bližšie sp. zn. IV.ÚS/276/2014).

18. Dieťaťu sa poskytuje možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2016 sp. zn. 5Cdo/492/2015). Treba ale zdôrazniť, že nie je možné, aby súd stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzal, a aby založil svoje rozhodnutie iba na jeho prianí, a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku zo dňa 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57. - 59.). Je chybou, ak sa stotožňuje názor (pranie) maloletého s pojmom „záujem dieťaťa“. V prípade, ak sa rodičia nevedia dohodnúť na úprave práv a povinností k ich maloletým deťom, je to práve súd, komu prináleží vyhodnotiť obsah pojmu najlepší záujem dieťaťa v kontexte individuálnych okolností toho ktorého prípadu a tieto vyhodnotiť (uznesenie Ústavného súdu SR z 16. apríla 2020 sp. zn. I.ÚS/162/2020).

19. Ako je uvedené vyššie, vyhodnotenie ostatných okolností, najmä tých, ktoré vyplývajú z ustanovenia citovaného § 24 ods. 5 Zákona o rodine, nepovažuje odvolací súd v napadnutom rozhodnutí za nedostatočné. Najlepší záujem dieťaťa v rámci judikatúry ESLP (rozsudok ESLP vo veci Hromadka and Hromadkova v. Rusko, č. 60393/13 z 18.7.2017 a vo veci Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory z 6.7.2010) je definovaný cez perspektívu osobnostného rozvoja dieťaťa a závisí od rôznorodých individuálnych okolností, veku dieťaťa, jeho stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, faktorov jeho prostredia a skúseností. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie za primárne hľadisko svojho rozhodovania vzal práve kritérium „najlepšieho záujmu maloletých“, pričom ho videl v širšej úprave styku maloletých s otcom a v udržiavaní, upevňovaní a rozvíjaní vzťahu maloletých detí k otcovi. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie otázku najlepšieho záujmu maloletých detí skúmal v celej jej komplexnosti a odôvodnenie jeho rozhodnutia je v tomto smere vyčerpávajúce, jasné a zrozumiteľné. Súd vzal do úvahy aktuálnu životnú situáciu maloletých, ich postoj k matke i k otcovi, správanie rodičov a všetky osobitosti konkrétnej veci zistené dokazovaním. Z obsahu odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu niet pochyb o tom, čo viedlo súd k záveru, že pre maloletých bude v danom čase najlepším práve úprava styku v rozsahu uvedenom vo výroku II. napadnutého rozhodnutia, ktorá úprava vychádza z predchádzajúcej úpravy (rozsudok Krajského súdu v Nitre z 25.5.2022 sp. zn. 25CoP/7/2022) so zlúčením dní za účelom zníženia frekvencie odovzdávania a preberania detí a obmedzenia kontaktu rodičov. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné v žiadnom prípade označiť ako nepredvídateľné, či prekvapujúce. Porušenie práva na spravodlivý proces nie je možné vykladať tak, že by sa odvolateľovi garantoval úspech v konaní, či sa zaručovalo právo na rozhodnutie zodpovedajúce jeho predstavám (I.ÚS/50/04).

20. Odvolací považoval za správny rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o uložení výchovného opatrenia maloletým deťom.

21. Sústava výchovných opatrení v zmysle ustanovenia § 37 Zákona o rodine je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Veľmi účinným sa v poslednom období ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach, ktoré súd môže uložiť rodičom maloletého dieťaťa alebo maloletému dieťaťu. Hoci zákon hovorí všeobecne o odbornom poradenstve, využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, obom rodičom spoločne, niektorému z rodičov alebo obom rodičom a maloletému dieťaťu. Poradenstvo možno uložiť aj maloletému dieťaťu osobitne. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie, a to v súčinnosti

s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, v súčinnosti s obcou alebo s príslušným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva, resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnu podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboch rodičov alebo zmena postoja dieťaťa, potom môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak po skončení doby, na ktorú bolo uložené. Podkladom pre hodnotenie budú správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu jednotlivých opatrení. Pri vykonávaní dohľadu je to podľa potreby orgán sociálno-právnej ochrany detí, obec, škola, neštátne subjekty a iné. Pri povinnosti podrobiť sa poradenstvu je podkladom správa, ktorú vyhotoví subjekt, ktorý sociálne poradenstvo, resp. odborné poradenstvo v špecializovanom zariadení vykoná. Rozhodnutie súdu nasledujúce po zhodnotení účinnosti výchovného opatrenia môže spočívať buď v zrušení nariadeného výchovného opatrenia alebo v uložení iného výchovného opatrenia, príp. v predĺžení doby trvania výchovného opatrenia. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel svoje rozhodnutie zruší. Ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadiť iné výchovné opatrenie.

22. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené zákonné podmienky pre uloženie výchovného opatrenia maloletým, a to z dôvodu dlhodobu nerealizovaného styku otca s maloletými deťmi a narušeného vzťahu otca a maloletých. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa prvoinštančný súd odôvodnil potrebu nariadenia výchovného opatrenia, ktoré dôvody považuje odvolací súd za správne. K námietkam matky odvolací súd udáva, že zabezpečenie odbornej pomoci maloletým deťom nemôže byť podmieňované finančnými, či pracovnými dôvodmi matky a je potrebné, aby sa odborná pomoc začala realizovať čo najskôr. Z výroku rozsudku nevyplýva, že by sa malo výchovné opatrenie realizovať na pracovisku v Zlatých Moravciach, ale na ÚPSVaR Nitra, referáte poradensko-psychologických služieb.

23. Z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by otca diskvalifikovali v starostlivosti o maloleté deti. Je nevyhnutné, aby si rodičia uvedomili (najmä matka), že pre riadny fyzický i psychický vývin detí je nevyhnutná prítomnosť a starostlivosť obidvoch rodičov a deti nemôžu trpieť za to, že si ich rodičia prestali rozumieť natoľko, že sa rozišli. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že udržiavanie kontaktu medzi deťmi a rodičom, ktorý nežije v spoločnej domácnosti s deťmi, je v záujme detí a odporúča sa, aby sa oddelene žijúci rodičia predovšetkým navzájom dohodli o spoločnej výchove detí a návštevách druhého rodiča. Uvedené vyžaduje aktívny a citlivý prístup zo strany oboch rodičov.

24. Správne súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP o trovách konania, keď žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. a v závislom výroku IV. podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

27. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).